

PRAKSISOVERSIGT · ANSÆTTELSES- OG ARBEJDSRET

Praksisoversigt over arbejdsskade – anerkendelse (arbejdsulykke og erhvervssygdom)

Ulykkesbegrebet i § 6, erhvervssygdomsbegrebet i § 7 og bevisvurderingen i praksis

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 61 afgørelser · 2001-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Anerkendelse efter arbejdsskadesikringsloven er den konstaterende port til hele ydelsesviften: først når en skade er anerkendt som arbejdsskade, aktiveres sygebehandling, varigt mén, erhvervsevnetabserstatning og forsørgertabserstatning. Loven opererer med to adskilte anerkendelsesspor – ulykken efter § 6 (personskade forårsaget af en hændelse eller påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage) og erhvervssygdommen efter § 7 (længerevarende arbejdsmæssig påvirkning, der enten er optaget på erhvervssygdomsfortegnelsen eller efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget kan henføres til arbejdets særlige art). Praksis fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, Ankestyrelsen og domstolene kredser næsten altid om det samme spørgsmål: er belastningen *egnet* til at forårsage netop denne skade, og foreligger der en biologisk naturlig og logisk forklaring på sammenhængen. Denne oversigt kortlægger de bærende mønstre i den praksis – fra personskadebegrebets lempelse i 2020 over forværring af forudbestående lidelser og psykiske skader til bevisvurdering, anmeldelsesfrister og grænserne for at rive en anerkendelse op igen.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Arbejdsskadebegrebet er toledet: ulykke efter arbejdsskadesikringslovens § 6 og erhvervssygdom efter § 7 – og skaden skal i begge tilfælde være en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under, jf. § 5.
- 02** Ulykkesvurderingen består af tre momenter, der bedømmes samlet: personskade, hændelse/påvirkning inden for 5 dage og årsagssammenhæng mellem de to.
- 03** Tidsmæssig sammenhæng mellem hændelse og symptomer er aldrig i sig selv tilstrækkelig – belastningen skal være egnet til at forårsage skaden, og der skal være en biologisk naturlig og logisk forklaring.
- 04** Siden 1. januar 2020 fremgår det udtrykkeligt af § 6, stk. 2, at personskaden kan være fysisk eller psykisk, varig eller forbigående, og at behandlingsbehov ikke er en betingelse – en lempelse i forhold til den praksis, der fulgte af Højesterets domme fra 2013 og 2016.
- 05** Grænsen for personskadebegrebet går ved følger, som hverken midlertidigt eller varigt påvirker tilskadekomnes almentilstand eller daglige livsførelse – et blåt mærke, en overfladisk rift eller en forskrækkelse er ikke nok.

- 06 Forværring af en forudbestående lidelse anerkendes, når forværringen i sig selv udgør en personskaade og den arbejdsmæssige belastning var egnet til at fremkalde den; forudbestående sygdom har derimod ikke betydning for selve anerkendelsen, men først for udmålingen.
- 07 Sårbarhedsprincippet gælder: en objektivt set beskeden belastning kan anerkendes, hvis den udløser symptomer i et forudbestående, men asymptomatisk vævsforhold.
- 08 Sker skaden på arbejdsstedet, gælder en formodning for, at den er en følge af arbejdet – også ved arbejdsdagens begyndelse og ophør, og også når den udløsende årsag (fx en besvimelse) er rent privat.
- 09 Almindelig befordring mellem hjem og arbejdssted er ikke dækket, og kortvarigt, selvvalgt forberedelsesarbejde i hjemmet ændrer ikke befordringens karakter.
- 10 Optagelse på erhvervssygdomsfortegnelsen skaber en kvalificeret formodning, der reelt vender bevisbyrden: tilskadekomne har krav på ydelser, medmindre det er overvejende sandsynligt, at sygdommen skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige, jf. § 8, stk. 1.
- 11 Sygdomme uden for fortegnelsen kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, og ved forelæggelsesspørgsmålet skal der anlægges en lempeligere vurdering end ved selve anerkendelsen.
- 12 Ved psykiske erhvervssygdomme uden for fortegnelsen kræves en belastning af ekstraordinær karakter – stort arbejdspress, underbemanding, omstrukturering og manglende ledelsesopbakning er som udgangspunkt ikke nok.
- 13 Tilskadekomne har bevisbyrden for hændelse, personskaade og årsagssammenhæng; en ændret forklaring, der ikke kan rummes i den oprindelige, tillægges som udgangspunkt ikke vægt.
- 14 Observationsmateriale (video, OSINT, observationsrapporter) skal inddrages, når det rejser tvivl, men vægten afhænger af materialets omfang og tidsmæssige dybde – enkelte øjebliksbilleder på sociale medier rækker ikke.
- 15 Anmeldelsesfristen på 1 år regnes for erhvervssygdomme fra det tidspunkt, hvor tilskadekomne af en læge eller Arbejdstilsynet er gjort bekendt med den formodede erhvervsbetingethed – ikke fra symptomdebut.
- 16 Formodningsreglen i § 12, stk. 2, gælder ikke ved vurderingen af årsagssammenhængen i dispensationssager efter § 36, stk. 1.
- 17 Anerkendelsesspørgsmålet kan ikke genoptages senere end 5 år efter afgørelsen, jf. § 41, stk. 2 – dog uden tidsgrænse, hvis sygdommen efterfølgende optages på fortegnelsen.
- 18 En ændret skønsmæssig vurdering af det samme faktiske materiale er ikke en sagsbehandlingsfejl og kan derfor ikke bære en genoptagelse på ulovbestemt forvaltningsretligt grundlag.
- 19 En uhjemlet anerkendelse er ugyldig og skal annulleres; passivitet fra myndighed eller forsikringsselskab udgør ikke i sig selv en særlig omstændighed, der afskærer annulation – men over for en selvforsikret arbejdsgiver kan passivitet afskære indsigelsen.

Lovens systematik: anerkendelsen som selvstændigt og konstaterende retsfaktum

Arbejdsskadesikringsloven bygger på en skarp adskillelse mellem **anerkendelsen** og **udmålingen**. Anerkendelsen er konstaterende: den fastslår alene, at en skade er omfattet af loven, og først derefter aktiveres ydelsesvurderingerne.

Definitionen står i [arbejdsskadesikringslovens § 5](#):

Ved arbejdsskade i denne lov forstås ulykke, jf. § 6, og erhvervssygdom, jf. § 7, der er en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under, jf. dog § 10 a.

Bemærk paragrafnummereringen i den gældende lovbekendtgørelse: **ulykken er § 6, erhvervssygdommen er § 7**, og [§ 8, stk. 1](#) rummer den kvalificerede formodning knyttet til erhvervssygdomsforsikringsloven. [§ 9](#) regulerer Erhvervssygdomsudvalget, og [§ 10 a](#) indeholder den særlige terrorregel, hvorefter følger af terrorhandling dækkes, selv om skaden ikke kan anses for en følge af arbejdet.

Lovens formålsbestemmelse i [§ 1, stk. 1](#) understreger, at der er tale om en objektiveret ordning:

Skaden skal være forårsaget af arbejdet eller de forhold, det foregår under, jf. lovens §§ 5-7, men arbejdsgiveren behøver ikke at have handlet ansvarspådragende.

Dette adskiller arbejdsskadesikringen fra arbejdsgiverens almindelige culpaansvar – jf. praksisoversigten om [arbejdsgivers erstatningsansvar](#). Sondringen illustreres skarpt af **BS-32995/2025-HJR**, hvor Højesteret den 23. april 2026 med syv dommere frifandt Region Syddanmark for erstatningsansvar over for en socialpædagog, der efter udvidelsen af en psykiatrisk afdeling var udsat for vold, trusler og fastholdelser og udviklede posttraumatisk belastningsreaktion. Regionen kunne ikke bebrejdes noget efter [arbejdsmiljølovens § 38](#), fordi arbejdsforholdene ikke var *generelt uforsvarlige* – men arbejdsskadesagen var en selvstændig størrelse, uafhængig af ansvarsspørgsmålet.

Ydelsesviften efter anerkendelsen fremgår af [§ 11](#): sygebehandling og hjælpemidler ([§ 15](#)), erhvervsevnetab ([§ 17](#) og [§ 17 a](#)), varigt mén ([§ 18](#)), uddannelsesgodtgørelse ([§ 18 b](#)), overgangsbetrag ved dødsfald ([§ 19](#)) samt forsørgertabserstatning og godtgørelse til efterladte ([§§ 20-23](#)). Erstatning og godtgørelse fastsættes efter [§ 12, stk. 1](#) på grundlag af arbejdsskades følger, og [§ 12, stk. 2](#) opstiller den centrale formodningsregel:

Et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod.

Denne formodningsregel virker **først efter anerkendelsen** – den vender ikke bevisbyrden på anerkendelsesspørgsmålet. Loven gør dette udtrykkeligt i dispensationssituationen, hvor [§ 36, stk. 1](#) slutter: »§ 12, stk. 2, finder ikke anvendelse ved vurderingen af årsagssammenhængen efter denne bestemmelse.«

Selve udmålingssiden behandles i praksisoversigterne om [varigt mén og mengradserstatning](#) og – for erhvervssygdommenes vedkommende – [erhvervssygdom-anerkendelse](#).

LOV

[Arbejdsmiljøloven § 38, stk. 1](#)[Arbejdsskadesikringsloven § 1, stk. 1](#)[Arbejdsskadesikringsloven § 5](#)[Arbejdsskadesikringsloven § 10a, stk. 1](#)☐ ☐

[Arbejdsskadesikringsloven § 11](#)[Arbejdsskadesikringsloven § 12, stk. 1, 2](#)PRAKSIS **Højesteret** · Socialpædagog mod Region Syddanmark: Erstatning for psykisk arbejdsskade ved psykiatrisk afdeling

23.04.2026

Personkredsen efter § 2 og sikringspligten efter § 48 – hvem er § 2 dækket, og hvem betaler

Anerkendelsen forudsætter, at tilskadekomne overhovedet er omfattet af lovens personkreds. [§ 2, stk. 1](#) er vidtgående:

Personer, der ansættes til at udføre arbejde her i landet for en arbejdsgiver, er berettigede efter denne lov, jf. §§ 5-7. Arbejdet kan være lønnet eller ulønnet og kan være varigt, midlertidigt eller forbigående.

Det afgørende kriterium er derfor **antagelsesforholdet** – ikke lønnen, ikke kontrakten og ikke varigheden. Ankestyrelsen har i en række principmeddelelser udmøntet dette:

- **Håndsrækninger.** I [57-19](#) sammenfattede Ankestyrelsen kriterierne: om hjælpen var en reel arbejdsmæssig indsats, om den udelukkende blev givet i den andens interesse, om den var objektivt nødvendig, og om der var opfordret til den. En mand, der brugte ca. 4 timer på at hjælpe med indfangning af kreaturer, var omfattet; en anden, hvis hjælp arbejdsgiveren selv oplyste ikke var nødvendig, var det ikke. Mellem nære familiemedlemmer skal hjælpen gå ud over det sædvanlige – 36 timers facademaling af sønnens hus var omfattet, 5-6 timers savning af gerigter var ikke.
- **Foreningsarbejde.** [55-19](#) fastslår, at et medlem, der udfører frivilligt arbejde, som ikke ligger ud over almindelig deltagelse i foreningens virke, ikke er omfattet. En flagpost i en motocrossklub og en spejder på natløb var ikke dækket, men en ansat fodboldtræner, der fungerede som linjevogter, var – fordi opgaven var integreret i hans hverv.
- **Partredere og selvstændige.** I [U-2-07](#) var en partreder på en turistfærge omfattet, fordi han indgik i en fast vagtplan og var godkendt som skipper og dermed del af sikkerhedsbemandingen. Omvendt i [89-11](#), hvor en praktiserende læge, der blev overfaldet under et vagtlægebesøg, ikke var dækket: vagtlægefunktionen var et led i hans selvstændige virksomhed, og han havde ikke sikret egen person efter [§ 48, stk. 2](#).
- **Uddannelsessøgende.** [U-18-03](#) afviste en ingeniørstuderende, der kom til skade under specialeforsøg – han var ikke antaget til arbejde, og nytteværdikriteriet var ikke opfyldt, da den påtænkte kontrakt om rettighederne aldrig blev underskrevet.
- **Redningsforsøg.** [9-24](#) præciserer de tre persongrupper og finansieringen, når skaden sker under forsøg på redning af menneskeliv, jf. [§ 4, stk. 2](#).

At eksponering **uden for** lovens dækning ikke tæller med, blev illustreret i [U-11-08](#): en chaufførs 16 år som uforsikret selvstændig vognmand kunne ikke indgå i vurderingen af, om hans lænderyglidelse var erhvervsbetinget, og den resterende belastning var ikke tilstrækkelig.

Sikringspligten følger af [§ 48, stk. 1](#) og opfyldes efter [§ 48, stk. 4](#) ved at tegne ulykkesforsikring og tilslutte sig Arbejdsmarkedets Erhvervssikring mod følgerne af erhvervssygdomme. Efter [§ 48, stk. 5](#) har staten, folkekirken, regionerne og kommunerne derimod ikke pligt til at tegne ulykkesforsikring – de er selvforsikrede. Denne finansieringssondring har reel økonomisk betydning for anerkendelsesspørgsmålet: i **BS-1548/2023-OLR (12450)** forsøgte en selvforsikret kommune at få to anerkendte ulykker omklassificeret til erhvervssygdom, netop fordi erhvervssygdomme finansieres kollektivt, mens ulykker betales af den selvforsikrede kommune selv.

At der ikke kan udpeges en sikringspligtig arbejdsgiver, påvirker også klageadgangen. I [U-11-02](#) var en tidligere arbejdsgiver ikke klageberettiget over anerkendelsen af en hørelidelse opstået over 28 år hos tre arbejdsgivere, fordi skaden var henført til en branche – og den fejlagtigt medsendte klagevejledning skabte ikke en klageadgang, der ikke fandtes i loven.

LOV

Arbejdsskadesikringsloven § 2, stk. 1-3

Arbejdsskadesikringsloven § 4, stk. 1, 2

Arbejdsskadesikringsloven § 48, stk. 1-6

PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret: Kommune afskåret fra at anfægte arbejdsskadeanerkendelse grundet passivitet	17.03.2025
	Ankestyrelsen · Arbejdsskade og redning af menneskeliv: Præcisering af personkredsen og statskassens refusion	01.01.2024
	Ankestyrelsen · Håndsrækninger: Vurdering af antagelsesforhold og personkreds i arbejdsskadesikringsloven	01.01.2019
	Ankestyrelsen · Hvornår er et medlem af en forening omfattet af arbejdsskadelovens personkreds?	01.01.2019
	Ankestyrelsen · Selvstændig praktiserende læge som vagtlæge var ikke omfattet af arbejdsskadesikring uden tegnet forsikring	01.01.2011
	Ankestyrelsen · Belastning som uforsikret selvstændig kunne ikke medregnes ved anerkendelse af ryglidelse som erhvervssygdom	01.01.2008
	Ankestyrelsen · Partreder, der udførte frivilligt og struktureret sejladsarbejde, var omfattet af arbejdsskadesikringsloven	01.01.2007
	Ankestyrelsen · Uddannelsessøgende og arbejdsskade: Vurdering af personkreds og nytteværdikriteriet ved specialearbejde	01.01.2003
	Ankestyrelsen · En arbejdsgiver, der ikke var udpeget som sikringspligtig, kunne ikke klage over afgørelse om anerkendelse af erhvervssygdom	01.01.2002

§ 3 Ulykkesbegrebet i § 6: tre momenter, der bedømmes samlet

[§ 6, stk. 1](#) definerer ulykken:

Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Ankestyrelsen har i sammenskrivningsmeddelelsen [60-19](#) fastslået, at vurderingen består af **tre momenter, der skal ses samlet**: personskaden, hændelsen/påvirkningen og årsagssammenhængen. Om det sidste hedder det:

En hændelse/påvirkning kan anses for at være årsag til en skade, når der er en biologisk naturlig og logisk forklaring på, at skaden opstod, som følge af en hændelse eller påvirkning på arbejdet.

Dette kriterium stammer direkte fra forarbejderne. Det udvidede ulykkesbegreb blev indført med arbejdsskadereformen i 2003 på grundlag af **Betænkning nr. 1418/2002 om arbejdsskadesikring (udvidelse af ulykkesbegrebet og mulig finansiering)**, hvor udvalget netop foreslog at forlade »den traditionelle

ulykkesdefinition fra den private forsikringsret«. I bemærkningerne til [lovforslaget til den oprindelige lov om arbejdsskadesikring \(L 216, 2002-03\)](#) hedder det om § 6:

Ved denne vurdering af årsagssammenhængen lægges der blandt andet vægt på, i hvilket omfang påvirkningen kan anses for at være egnet til at forårsage den anmeldte skade. [...] Omvendt vil det at få smerter, ved at man rejser sig fra en stol, ikke kunne anses for at være en relevant årsag til akutte lændesmerter heller ikke selvom smerterne opstod samtidig med, at tilskadekomne rejste sig. At der er tidsmæssig sammenhæng mellem skade og påvirkning er således ikke tilstrækkeligt til anerkendelse.

Forarbejderne opstiller også en praktisk anvisning på løfteskader, hvor anerkendelse kan ske alene ud fra byrdens vægt og form, mulighederne for at håndtere den, og om løftet foregik under akavede forhold. Det er **ikke** en betingelse, at der skete noget usædvanligt ved løftet.

Denne linje ses tydeligt i de tidlige principafgørelser. I [U-18-04](#) blev to sager anerkendt (et samtidigt kraftigt træk i en beboers korset i akavet yderstilling; et hæve/sænkebord, der pludselig kom fri), mens en truckførers gentagne hoveddrejninger inden for normale yderstillinger ikke blev anset for egnede til at give nakkesmerter og synsforstyrrelser.

Grænsen på 5 dage er efter forarbejderne først og fremmest en **praktisk afgrænsning** over for erhvervssygdommene, og der kan ikke afvises alene med den begrundelse, at den tidsmæssige udstrækning er for kort. Omvendt gælder, at får tilskadekomne først symptomer mere end 5 dage efter påvirkningen, kan skaden ikke anerkendes som ulykke – men kan efter omstændighederne anerkendes som erhvervssygdom.

[§ 6, stk. 3](#) fastlægger, at retsvirkningerne for ulykker gælder fra den dag, ulykken indtræder, eller påvirkningen ophører – modsat erhvervssygdomme, hvor retsvirkningerne efter [§ 8, stk. 2](#) gælder fra anmeldelsesdagen.

LOV	Arbejdsskadesikringsloven § 6, stk. 1-3	Arbejdsskadesikringsloven § 8, stk. 2
PRAKSIS	Ankestyrelsen · Ulykkesbegrebet i arbejdsskadesikringen: Vurdering af årsagssammenhæng mellem påvirkning og skade 01.01.2019 Ankestyrelsen · Ulykkesbegrebet i arbejdsskadesikringsloven: Vurdering af årsagssammenhæng ved pludselige hændelser 01.01.2004	

Personskadebegrebet – Højesterets stramning og lovgivers lempelse § 4 pr. 1. januar 2020

Personskadekravet har været det mest omtvistede element i ulykkesbegrebet. Højesteret strammede praksis i [UfR 2014.452H](#) og fastholdt linjen i [Sag 261/2015 \(261-2015\)](#), dom af 9. november 2016), hvor en lagermedarbejder mærkede et smæld i ryggen, da hun rakte ud efter en fastklemt kasse. Højesteret fandt ikke godtgjort, at hændelsen havde forårsaget de vedvarende smerter, og udtalte om de akutte smerter:

I dom af 8. november 2013 (UfR 2014.452) har Højesteret fastslået, at forbigående smerter, der ikke kræver behandling, men går over af sig selv, normalt ikke vil være en personskade i arbejdsskadesikringslovens forstand.

At hun havde fået smertestillende medicin samt fysioterapi og kiropraktik kunne ikke føre til et andet resultat, når skaden i sin natur var forbigående og selvhelende.

Denne praksis blev **lovgivningsmæssigt korrigeret** ved den ændringslov, der blev fremsat som [L 211 \(2018-19\) om en lempeligere vurdering af anerkendelsesspørgsmålet ved arbejdsulykker](#), med virkning fra **1. januar 2020**. Der blev indsat et nyt [§ 6, stk. 2](#):

Personskaden, jf. stk. 1, kan være fysisk eller psykisk og kan være varig eller forbigående. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at personskaden er blevet behandlet.

Af de specielle bemærkninger fremgår formålet og grænsedragningen udtrykkeligt:

Modsat vil for eksempel et mindre blåt mærke, en overfladisk rift eller en forskrækkelse fortsat ikke umiddelbart kunne anses for en skade. Det afgørende for sontringen er, at de sidstnævnte følger ikke har nogen betydning for tilskadekomnes aktuelle og efterfølgende helbredsmæssige tilstand. Grænsen vil gå ved følger af påvirkninger, som i almindelig opfattelse ikke vil blive anset for at være en egentlig personskade, det vil sige, at der hverken er fysiske eller psykiske følger, som på nogen måde midlertidigt eller varigt påvirker den tilskadekomnes almentilstand eller daglige livsførelse.

Forarbejderne understreger samtidig, at lempelsen **ikke** ændrer beviskravet eller egnethedskravet, og at der fortsat skal foretages en konkret bevismæssig bedømmelse. Stikskader fra urene kanyler kan dog anerkendes, selv om de ikke umiddelbart har betydning for helbredstilstanden, fordi der kan være risiko for senere alvorlige følger.

Ankestyrelsen har udmøntet dette i [38-20](#), der gælder for hændelser fra og med 1. januar 2020. I sag 2 blev en skulderskade anerkendt uden endelig diagnose:

Vi finder det godtgjort, at du ved hændelsen pådrog dig en personskade, som har påvirket din daglige livsførelse. Det er således ikke afgørende, at der ikke er stillet en endelig diagnose, da dine smerter i sig selv er tilstrækkelige til en anerkendelse.

Samme meddelelse skærper til gengæld kravene til **oplysningsgrundlaget** i forværringssager: der skal foreligge oplysninger om symptomer i perioden op til hændelsen, om den forudbeståendes sygdoms betydning og om symptomudviklingen efter hændelsen. To af de fem sager blev hjemvist, fordi journalmateriale om ryggener i årene forud manglede.

LOV	Arbejdsskadesikringsloven § 6, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Højesteret · Vurdering af om akutte og vedvarende rygsmerter udgør en personskade efter arbejdsskadesikringsloven	09.11.2016
	Ankestyrelsen · Krav til oplysningsgrundlag ved anerkendelse af arbejdsskadeulykker og forværring af forudbestående sygdom (fra 2020)	01.01.2020

§ 5 Egnethedskravet i praksis – hvornår er belastningen »biologisk naturlig og logisk«

Egnethedsvurderingen er det bærende filter i ulykkessagerne. Den er ikke en abstrakt medicinsk øvelse, men en konkret sammenholdning af belastningens karakter med den anmeldte skade.

I [60-19](#) blev en murers menisklæsion anerkendt, fordi den akavede, sammenkrummede arbejdsstilling ved fliselægning i en bruseniche og den efterfølgende vridende rejsebevægelse var egnet til at give netop den skade.

Domstolene tiltræder som hovedregel myndighedernes egnethedsskøn, men prøver det reelt, når Retslægerådet peger i en anden retning:

Sag	Hændelse	Retslægerådets bidrag	Udfald
BS-41877/2019-GLO (- 10938)	Dagligdags løft af 6 kg kasse → skulderskade	Bristning af enkelte senefibre; forudbestående asymptomatisk senelæsion blev symptomatisk	Anerkendt – sårbarhedsprincippet
BS-22142/2020-KBH (- 14019)	Påkørsel bagfra → nakkesmerter og hovedpine	Tre erklæringer imod sammenhæng	Ankestyrelsens anerkendelse tilsidesat
BS-212/2012-ESB (1876)	Sammenlægning af affaldsnet → diskusprolaps	Belastningen ikke egnet til prolaps i rask ryg	Ikke anerkendt
BS-58675/2024-HJR (- 58675-2024)	Løft med smæld i ryggen 2009	Ikke sandsynligt, at enkeltstående hændelse gav langvarig følgetilstand	Anerkendelsen uhjemlet og ugyldig

I **BS-41877/2019-GLO** ([10938](#)) formulerede Retten i Glostrup det princip, at selv en beskeden belastning kan udløse en arbejdsskade, når den gør en forudbestående, men asymptomatisk vævsskade symptomatisk. Sårbarhedsprincippet er dermed anerkendt på anerkendelsessiden – den forudbestående skrøbelighed kommer først i spil ved udmålingen.

Med **BS-58675/2024-HJR** ([58675-2024](#)) af 21. oktober 2025 viste Højesteret, at egnethedskravet også kan slå igennem mange år efter anerkendelsen: da Retslægerådet under retssagen konkluderede, at den enkeltstående arbejdshændelse i oktober 2009 ikke sandsynligt kunne føre til en langvarig følgetilstand, var anerkendelsen **uhjemlet**, og afgørelsen skulle annulleres.

LOV	Arbejdsskadesikringsloven § 5	Arbejdsskadesikringsloven § 6, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Ugyldighed af uhjemlet anerkendelse af arbejdsskade og betydningen af myndigheders passivitet		21.10.2025
	Byretten · Nakkesmerter og hovedpine efter påkørsel bagfra ikke anerkendt som arbejdsskade – Ankestyrelsens afgørelse tilsidesat		16.02.2024
	Byretten · Afgørelse i sag om anerkendelse af arbejdsskade efter løft af kasse		17.03.2023
	Byretten · Afgørelse om arbejdsskade - hændelse ved sammenlægning af affaldsnet		13.02.2014
	Ankestyrelsen · Ulykkesbegrebet i arbejdsskadesikringen: Vurdering af årsagssammenhæng mellem påvirkning og skade		01.01.2019

§ 6 Forværring af forudbestående lidelser

Forarbejderne til den oprindelige § 6 er utvetydige:

Forudbestående sygdomme har ikke betydning for spørgsmålet om anerkendelse af en skade efter det foreslåede ulykkesbegreb. Som hidtil kan en forværring af en forudbestående sygdom anerkendes. [...] Spørgsmålet om forudbestående sygdomme får først betydning, når der skal fastsættes godtgørelse og erstatning.

Ankestyrelsen har i [61-19](#) præciseret, at det afgørende er, om tilskadekomne har været udsat for en belastning, der er **egnet** til at forårsage den beskrevne forværring:

Ved vurderingen af årsagssammenhæng mellem hændelsen/påvirkningen og forværringen indgår, om den tilskadekomne har været udsat for en belastning, som er egnet til at forårsage den beskrevne forværring. Det er ikke tilstrækkeligt, at der er tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen/påvirkningen og forværringen.

Udfaldene i de to sager viser kalibreringen: en beskeden, reflektiv undvigebevægelse for at undgå et slag var ikke egnet til at forårsage diskusprolaps hos en person med massive degenerative nakkeforandringer, mens et akavet løft af en 30 kg tung afkortersav med strakte arme var en relevant belastning i forhold til at forværre en forudbestående svaghed i skulderelevævet – selv efter tre tidligere operationer i samme skulder.

Efter 2020-lempelsen kræves det efter [38-20](#), at **forværringen i sig selv udgør en personskade**, og forarbejderne henviser her udtrykkeligt til Højesterets dom gengivet i UfR 2017.516 H.

Domstolene har i konkrete sager omgjort afslag. I **BS-581/2014-VLR (1951)** pålagde Vestre Landsret Ankestyrelsen at anerkende et fald under håndtering af et affaldsnet som arbejdsskade, fordi hændelsen havde medført en forværring af appellantens forudbestående degenerative ryglidelse – modsat den beslægtede byretssag **BS-212/2012-ESB (1876)**, hvor retten lagde den *tidligste* forklaring om en simpel tilretning af nettet til grund og afviste, at belastningen kunne fremkalde prolaps i en rask ryg.

På udmålingssiden kan konkurrerende årsager derimod føre til fradrag. **BS-42758/2018-VLR (5495-)** stadfæstede, at Ankestyrelsen efter [§ 12, stk. 2](#) kunne nedsætte ménet for anerkendt erhvervsbetinget KOL fra 30 % til 15 % under henvisning til et privat tobaksforbrug på 30-35 pakkeår. Omvendt afviste **BS-47480/2023-OLR (11980)** fradrag, fordi forsikringsselskabet ikke havde godtgjort, at konkurrerende gener uafhængigt af arbejdsskaden ville nedsætte erhvervsevnen – bevisbyrden for fradrag ligger hos den, der påberåber sig det.

LOV	Arbejdsskadesikringsloven § 6, stk. 1, 2	Arbejdsskadesikringsloven § 12, stk. 2
PRAKSIS	Landsretten · Landsretten stadfæster Ankestyrelsens afgørelse om 65% erhvervsevnetab efter arbejdsskade og afviser fradrag for konkurrerende gener 03.04.2025 Landsretten · Godtgørelse for varigt mén ved KOL – fradrag for tobaksforbrug 26.06.2023 Landsretten · Landsretten anerkender arbejdsskade efter forværring af eksisterende ryglidelse 10.07.2015 Byretten · Afgørelse om arbejdsskade - hændelse ved sammenlægning af affaldsnet 13.02.2014 Ankestyrelsen · Krav til oplysningsgrundlag ved anerkendelse af arbejdsskadeulykker og forværring af forudbestående sygdom (fra 2020) 01.01.2020 Ankestyrelsen · Anerkendelse af forværring af forudbestående sygdom som ulykke: Krav om egnethed og årsagssammenhæng 01.01.2019	

§ 7 Psykiske personskader som ulykke – egnethedskataloget i principmeddelelse 29-24

Psykiske skader har været omfattet af ulykkesbegrebet siden 2003-reformen, men bevisvurderingen har været skiftende. Allerede [U-6-05](#) fastslog, at det udvidede ulykkesbegreb ikke lempede årsagskravet: fire timers arbejde med en spirituspåvirket bruger uden trusler, en samtale med chefen om en sexchikaneanklage og et kursus med gennemgang af tidligere patientsager var alle for lidt.

Den gældende ramme er Ankestyrelsens principmeddelelse **29-24 (24-1766)** af 18. december 2024, der ophæver og indarbejder bl.a. 26-15, 25-15, 24-15 og U-10-07. Meddelelsen opstiller først personskadegrænsen:

Det er afgørende for, om der er tale om en psykisk personskade i arbejdsskadesikringslovens forstand, at følgerne efter skaden har betydning for den tilskadekomnes aktuelle eller efterfølgende helbredsmæssige tilstand.

En forskrækkelse, vrede, frustration og andre almindelige kortvarige sindsbevægelser er dermed uden for. Dernæst opstilles et egnethedskatalog:

Om hændelsen/påvirkningen er voldsom (eventuelt uventet eller ude af kontrol) eller uddramatisk/kontrolleret. Om tilskadekomne er direkte eller indirekte impliceret. Om der er tale om en trussel, grov verbal overfusning eller en almindelig uoverensstemmelse. Om tilskadekomne bliver udsat for personrettet mobning, (seksuel) chikane eller grænseoverskridende adfærd. Om tilskadekomne bliver udsat for vold, fysiske overgreb eller anden truende adfærd. Om tilskadekomne er alene under hændelsen uden mulighed for at tilkalde hjælp. Om tilskadekomne har et særligt ansvar for situationen. Om tilskadekomne efter hændelsen får støtte fra ledelse og/eller kollegaer. Om belastningen udspringer af en magtrelation.

De tre sager viser vægtningen. En arbejdsmiljøkoordinator, der blev kritiseret i hård tone af sin leder før et møde, fik afslag – forløbet var »forholdsvis uddramatisk med karakter af en uoverensstemmelse«, og hun kunne bearbejde det med kolleger. En pædagog, der måtte fastholde et rasende 6-årigt barn ved en trafikeret fodgængerovergang, fik ligeledes afslag, bl.a. fordi der ikke var oplysning om, at barnet konkret forsøgte at løbe ud på kørebanen, og fordi en kollega hjalp. Derimod blev en sygeplejerskes belastningsreaktion anerkendt efter grove telefoniske trusler (»jeg skal nok få fat på dig og få ram på dig«) fulgt af en fysisk konfrontation på sygehuset – en hændelse, som en byret havde fundet bevist ved dom for overtrædelse af [straffelovens § 119, stk. 1](#). Ankestyrelsen tilføjede om den forsinkede lægekontakt:

Vi vurderer, efter lægefaglig inddragelse, at det ikke er usædvanligt, at psykiske symptomer udvikler sig over tid, særlig henset til hændelsens karakter i form af alvorlige verbale trusler og en efterfølgende fysisk konfrontation.

Denne linje er stærkest udfoldet for **PTSD**. Principmeddelelse [33-22 \(-32cd3e3d14b500919ba05a027e43d874\)](#) opgav på grundlag af ny medicinsk viden de strenge tidskriterier:

Det betyder, at Arbejdsskademyndighederne ikke kan stille som betingelse, at de tidsmæssige kriterier i WHO's sygdomsklassifikation ICD-10 om dokumentation for symptomer indenfor 6 måneder, eller at diagnosen er fuldt til stede inden for få år, skal være opfyldt.

En deltidsbrandmand, der under en silobrand i februar 2016 var tæt på eksplosioner og i direkte livsfare, fik anerkendt sin PTSD, selv om første lægehenvendelse først skete 1 år og 4 måneder efter, og diagnosen først blev stillet i november 2020.

Hvor den psykiske belastning er ét enkeltstående overfald, er tilknytningen til arbejdet ofte afgørende. I [192-10](#) blev et psykisk chok efter et overfald fra en kollega under privat bøn i garderoben anerkendt:

Vi er enige i, at det at bede er en privat handling, men finder, at arbejdsgiver i den aktuelle sag må være den nærmeste til at bære risikoen, da skaden er forårsaget af en kollega i arbejdstiden og på arbejdsgivers grund.

Endelig kan psykiske følger af en anerkendt **fysisk** skade indgå i erhvervsevnetabet via formodningsreglen. [9-23](#) fastslår, at [§ 12, stk. 2](#) også gælder, når de erhvervsevnenedsættende symptomer er psykiske – myndigheden må bevise, at tabet med overvejende sandsynlighed skyldes andet, før der kan fradrages.

PRAKSIS	Ankestyrelsen · Ankestyrelsens principmeddelelse om anerkendelse af psykiske personskader som arbejdsskader ved ulykker (fra 2020) – vurdering af årsagssammenhæng og egnethed	18.12.2024
	Ankestyrelsen · Erstatning for tab af erhvervsevne: Anvendelse af formodningsreglen ved psykiske symptomer efter fysisk arbejdsskade	01.01.2023
	Ankestyrelsen · Anerkendelse af PTSD som ulykke under Arbejdsskadesikringsloven, selv ved forsinket symptomdebut og diagnose	01.01.2022
	Ankestyrelsen · Anerkendelse af psykisk skade efter overfald fra kollega under privat bøn som arbejdsskade	01.01.2010
	Ankestyrelsen · Anerkendelse af psykiske arbejdsskader efter nyt ulykkesbegreb (2004) - Krav om årsagssammenhæng	01.01.2005

§ 8 »Følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under« – arbejdsstedet, private årsager og befordring

Selv når ulykkesbegrebet i § 6 er opfyldt, skal skaden efter § 5 være en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under. Praksis har afklaret tre typesituationer.

1. Skader på arbejdsstedet – formodningsreglen. Ankestyrelsen ændrede i 28-22 sin tidligere praksis og fastslog:

Hvis en skade sker på arbejdsstedet, er der efter praksis en formodning for, at skaden er en følge af arbejdet eller de forhold, hvorunder arbejdet foregår. Denne formodning gælder også, hvis en skade sker på arbejdsstedet i forbindelse med arbejdets påbegyndelse eller afslutning.

Ved arbejdsstedet forstås også parkeringsarealer, gårdspladser og andre udendørsarealer på virksomhedens matrikel eller områder, arbejdsgiveren disponerer over. Både et cykelfald på glat vej på vej til arbejde, en påkørsel af en bakkende bil på parkeringspladsen på vej hjem og et fald over et vejbumpe på en midlertidig arbejdsplads' parkeringsplads var derfor omfattet.

2. Privat udløsende årsag. Højesteret afgjorde den 11. oktober 2023 to parallelle sager om besvimelse. I **BS-50589/2022-HJR (bs-50589-2022-hjr)** besvime en medarbejder ved sit skrivebord og slog hovedet mod gulvet med posttraumatisk hovedpine til følge. Parterne var enige om, at arbejdet ikke var årsag til besvimelsen. Højesteret udtalte:

A var i færd med at udføre sit arbejde, da hændelsen skete, og Højesteret finder, at hendes personskade må anses for at være en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under, jf. lovens § 5. Dette gælder, selv om parterne er enige om, at hendes arbejde ikke var årsag til selve besvimelsen.

Retten afviste udtrykkeligt forsikringsselskabets krav om en sammenlignende sandsynlighedsvurdering:

Efter det anførte må As personskade – uanset årsagen til besvimelsen – således henføres til hendes arbejde eller de forhold, det er foregået under, og der skal ikke foretages en sandsynlighedsvurdering af, om hun ville være kommet lige så slemt til skade, hvis den samme situation var opstået andre steder end på arbejdet.

Sammen med sagen blev afgjort **BS-51368/2022-HJR (bs-51368-2022-hjr)**, hvor en lægestuderende i praktik besvime fra en taburet og pådrog sig hjernerystelse og fodbrud – også her anerkendelse. Landsretsdommen i sidstnævnte er **BS-16335/2020-OLR (5061)**.

3. Befordring. Efter [§ 4, stk. 3](#) fastsætter beskæftigelsesministeren regler om, hvornår loven gælder for skader under befordring til og fra arbejde, jf. [bekendtgørelse om arbejdsskadesikring under befordring til og fra arbejde § 1](#). Udgangspunktet er, at almindelig pendling ikke er dækket. I **BS-60052/2024-HJR (60052-2024)** af 5. november 2025 skulle Højesteret tage stilling til, om 15-20 minutters forberedende hjemmearbejde (arbejdsmail, kalender og udkast til en rapport) ændrede kørselens karakter. Det gjorde det ikke. Højesteret lagde vægt på, at pædagogen **selv** besluttede, hvornår og hvor hun forberedte sig, at kommunens interesser ikke havde indflydelse på befordringens tilrettelæggelse, og at kortvarigt, selvvalgt hjemmearbejde ikke ændrer befordringens karakter. Landsrettens dom i samme sag, **BS-17001/2023-VLR (11122)**, var afsagt med dissens 2-1.

Afgrænsningen mod **private ulykkesforsikringer** går ofte i modsat retning. I [102923](#) fik en klager, der faldt på arbejdspladsen 10 minutter før mødetid og fik skaden anerkendt af AES, ikke dækning under sin fritidsulykkesforsikring, netop fordi policen undtog skader omfattet af arbejdsskadesikringsloven. Og i [103806](#) blev en skulderskade efter tre dages skovlearbejde afvist under den private ulykkesforsikring, fordi den forsikringsretlige »pludselige hændelse« ikke rummer overbelastning over flere dage – modsat arbejdsskadesikringslovens femdagesregel. Nærmere herom i [ulykkesforsikring-mengradsfastsættelse](#).

LOV

[Arbejdsskadesikringsloven § 4, stk. 1, 3](#)[Arbejdsskadesikringsloven § 5](#)[Arbejdsskadesikringsloven § 6, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Pædagogs kørsel fra hjemmet efter forberedende hjemmearbejde ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven	05.11.2025
	Højesteret · Anerkendelse af personskade som arbejdsskade ved besvimelse uden arbejdsmæssig årsag	11.10.2023
	Højesteret · Anerkendelse af personskade som arbejdsskade ved besvimelse under udførelse af arbejde	11.10.2023
	Landsretten · Vestre Landsrets dom om arbejdsskadesikring ved færdselsuheld under kørsel til arbejde efter kortvarigt hjemmearbejde	14.08.2024
	Landsretten · Sag om anerkendelse af arbejdsskade efter besvimelse under praktik	22.11.2022
	Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning for skulderskade: Fortolkning af 'pludselig hændelse' vs. overbelastning over tre dages arbejde	24.09.2025
	Ankenævnet for Forsikring · Tvist om dækning under fritidsulykkesforsikring ved skade anerkendt som arbejdsskade	09.04.2025
	Ankestyrelsen · Arbejdsskade: Ulykker på arbejdsstedet i forbindelse med arbejdstids begyndelse eller ophør er som udgangspunkt omfattet	01.01.2022

Erhvervssygdomsbegrebet i § 7 og fortegnelsens kvalificerede § 9 formodning i § 8

Erhvervssygdomssporet er toledet. [§ 7, stk. 1, nr. 1](#) omfatter sygdomme, som **efter medicinsk dokumentation** er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem arbejdet er udsat for i højere grad end andre, og som beskæftigelsesministeren efter indstilling fra Erhvervssygdomsudvalget har optaget på fortegnelsen. [§ 7, stk. 1, nr. 2](#) omfatter andre sygdomme, hvis det godtgøres enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder kravene i nr. 1, eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af **arbejdets særlige art**.

Forarbejderne til den oprindelige § 7 forklarer, at kravet i 2003 blev lempet fra »medicinsk og teknisk erfaring« (i praksis: fuldt videnskabeligt bevist) til »medicinsk dokumentation«, og opregner seks kumulative kriterier: en biologisk naturlig og logisk forklaring, en påvirkning af karakter og omfang der gør sygdommen sandsynlig, en

dosis-respons-sammenhæng, befolkningsundersøgelser der bekræfter sammenhængen, overbevisende lægeligt konstateret tilfælderapportering og en betydelig overhyppighed blandt eksponerede. Formålet var udtrykkeligt at »lempe kravet til bevis for årsagssammenhængen mellem påvirkninger og sygdom«.

Fortegnelse's retlige virkning er en **kvalificeret formodning**, jf. § 8, stk. 1:

En person, der har pådraget sig en sygdom, som er optaget i fortegnelsen over erhvervssygdomme, jf. § 7, stk. 1, har krav på ydelser efter loven, medmindre det anses for overvejende sandsynligt, at sygdommen skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige.

Bevisbyrden er dermed reelt vendt for de fortegnelsesomfattede sygdomme. Til gengæld er både de **generelle** og de **særlige** betingelser i fortegnelsen ufravigelige. Der findes to fortegnelser: **bekendtgørelse om fortegnelse over erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005** og **bekendtgørelse om fortegnelse over erhvervssygdomme anmeldt før 1. januar 2005**. Sidstnævnte formulerer i § 1 de generelle betingelser: påvirkningen skal styrke- og tidsmæssigt svare til de påvirkninger, for hvilke en årsagssammenhæng er godtgjort; sygdomsbilledet skal svare til det dokumenterede; og der må ikke være oplyst forhold, der gør det overvejende sandsynligt, at sygdommen skyldes andre forhold end de arbejdsmæssige.

De konkrete belastningskrav er ofte meget præcise. Eksempelvis kræver lænderygsygdom efter den ældre fortegnelse regelmæssigt løftarbejde med en samlet daglig løftemængde på 8-10 tons gennem en længere årrække, mindst 10 års rygbelastende plejearbejde med typisk mindst 20 daglige personløft, eller 8-10 års udsættelse for helkropsvibrationer – med nærmere angivne, men begrænsede reduktionsmuligheder. I 109-12 illustreres det tilsvarende for asbestbetinget lungekræft: massiv udsættelse i mindst 1 år, moderat i 5-10 år eller 25 fiberår. Da kravene ikke var dokumenteret, og tobaksforbruget vejede tungt, blev sygdommen ikke anerkendt, og de efterladte havde derfor ikke krav på overgangsbetrag eller forsørgertabserstatning.

At fortegnelse's tekniske kriterier er bindende, viser også U-6-06 om arm- og skuldersygdomme efter 2005-fortegnelsen:

For så vidt angår arm- og skuldersygdomme skal det indgå i vurderingen, om der har været tale om kraftfulde arbejdsbevægelser i kombination med statisk arbejde, akavede stillinger eller repetitive arbejdsbevægelser, og/eller i kombination med en vurdering af håndens eller armens stilling ved belastningen.

Alle tre sager – cykelmontrice, aluminiumsoperatør og grafisk trykker – blev afvist, fordi arbejdet ikke var tilstrækkelig kraftfuldt i kombination med de øvrige belastningsfaktorer.

Den nyeste fortegnelse (i kraft 1. januar 2026) anvendes efter § 2 også på afgørelser, der er truffet før ikrafttrædelsen og indbragt for Ankestyrelsen – dog **ikke**, hvis bekendtgørelsen skærper de hidtidige betingelser. Det er en indbygget begunstigelsesregel, som praktikere bør holde sig for øje ved verserende klagesager.

En særlig, lovbestemt sidevej findes for tidligere udsendte soldater med sent diagnosticeret PTSD.

BS-59154/2019-VLR (2491) angik netop denne særlov sammenholdt med § 7, stk. 1, og landsretten frifandt Ankestyrelsen med stemmerne 2-1.

LOV

Arbejdsskadesikringsloven § 7, stk. 1, 2

Arbejdsskadesikringsloven § 8, stk. 1, 2

Arbejdsskadesikringsloven § 9, stk. 1

PRAKSIS

Landsretten · Dom om frifindelse af Ankestyrelsen og salærfastsættelse i sag om PTSD-erstatning

03.11.2020

Ankestyrelsen · Anerkendelsesregler ved erhvervssygdomsdødsfald før anmeldelse

31.12.2011

Ankestyrelsen · Krav til anerkendelse af arm- og skuldersygdomme (erhvervssygdomme) efter Arbejdsskadesikringsloven

01.01.2006

Sygdomme uden for fortegnelsen – forelæggelse for

§ 10 Erhvervssygdomsudvalget

§ 7, stk. 3 opstiller en processuel betingelse:

Sygdomme, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9. Disse sygdomme skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

Bestemmelsens andet punktum blev nyaffattet ved den ændringslov, der blev fremsat som [L 88 \(2008-09\) om dækning af skader forvoldt ved terror m.v.](#) Af bemærkningerne fremgår, at ændringen var redaktionel og havde til formål at tydeliggøre forelæggelsespligten:

Vurderer Arbejdsskadestyrelsen, at sagen kan anerkendes, forelægges den altid for udvalget. Vurderer Arbejdsskadestyrelsen, at sagen ligger tæt på at kunne anerkendes, forelægges den også for udvalget.

Udvalgets sammensætning og opgaver fremgår af [§ 9](#) og af [bekendtgørelse om forretningsordenen for Erhvervssygdomsudvalget § 2](#): udvalget indstiller sygdomme til optagelse på fortegnelsen og afgiver **vejledende udtalelser** til AES i sager efter § 7, stk. 1, nr. 2, og stk. 2. [§ 11](#) rummer en hastebemyndigelse, hvorefter formanden uden forhandling kan afgive indstilling, når tilskadekomne risikerer at dø inden for meget kort tid, eller når sagens oplysninger er klassificerede.

Praksis viser to modsatrettede tendenser.

Forelæggelsestærsklen er lavere end anerkendelsestærsklen. I principmeddelelse [15-23](#) fastslog Ankestyrelsen udtrykkeligt:

Det betyder, at arbejdsskademyndighederne ved overvejelsen om at forelægge sager om psykisk sygdom for Erhvervssygdomsudvalget skal anlægge en lempeligere vurdering af arbejdets særlige art og årsagssammenhængen end ved spørgsmålet om anerkendelse.

Sagerne om vedvarende seksuel chikane fra en leder og om en uberettiget svindelanklage blev hjemvist med påbud om forelæggelse, mens sagerne om stort arbejdspres, kundeklager og en alkoholiseret chef blev afvist. Ankestyrelsen formulerede den negative afgrænsning skarpt:

Arbejdsmæssig psykisk belastning i form af stort arbejdspres, underbemanding, omstrukturering, konflikter med leder og/eller kollegaer, manglende opbakning fra ledelsen og uklare kompetencer vil som udgangspunkt ikke vil være af en så ekstraordinær karakter, at der kan ske anerkendelse.

Manglende medicinsk evidens lukker sagen – også for forelæggelse. I [78-16](#) blev en springfinger hos en lyskildemontør hverken anerkendt eller forelagt, fordi udredningsarbejde drøftet i Erhvervssygdomsudvalget i maj 2011 havde vist, at der ikke foreligger medicinsk evidens for, at springfinger skyldes erhvervsmæssige belastninger. Tilsvarende i [U-23-02](#), hvor Retslægerådet udtalte, at der ikke er epidemiologisk evidens for sammenhæng mellem repetitivt, kraftbetonet arbejde og slidgigt i håndleddet, og hvor det mest sandsynlige var et uerkendt scaphoideumbrud. Ankestyrelsen tilføjede en vigtig præcisering:

Det forhold, at den arbejdsmæssige belastning eventuelt kunne have fremskyndet udviklingen af slidgigt af anden årsag, ikke var tilstrækkeligt til at godtgøre, at lidelsen måtte anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

At en påvirkning er *bidragende*, er altså ikke nok efter § 7, stk. 1, nr. 2 – kravet er »udelukkende eller i overvejende grad«. Samme resultat i [66-19](#), hvor frisørers brystkræft og lymfekræft blev afvist, da rapporten fra Kræftens Bekæmpelse alene understøttede sammenhæng med blærekræft.

En tredje pointe fremgår af [86-11](#) om en teknisk tegner med 8-10 timers daglig musearbejde. Kliktalet (ca. 9 pr. minut) opfyldte ikke fortegnelsens repetitionskrav, men sagen skulle alligevel forelægges, fordi arbejdet var langvarigt, intensivt og præcisionskrævende. Ankestyrelsen fastslog samtidig et vigtigt diagnosekrav:

Vi bemærker, at anerkendelse af en tennisalbue som en erhvervssygdom efter loven ikke kan afvises med den begrundelse, at der på anerkendelsestidspunktet ikke findes objektive fund svarende til den anmeldte tennisalbue.

Proceduren omkring udvalgets udtalelser har også været prøvet forvaltningsretligt. Folketingets Ombudsmand har i sagen [Partshøring vedr. Erhvervssygdomsudvalgets udtalelse til brug for Arbejdsskadeanstyrelsen](#) behandlet spørgsmålet om partshøring over udvalgets udtalelse og om, hvorvidt sagen burde have været hjemvist til fornyet forelæggelse.

LOV	Arbejdsskadesikringsloven § 7, stk. 1-3	Arbejdsskadesikringsloven § 9, stk. 1, 5
PRAKSIS	Ankestyrelsen · Krav til ekstraordinær belastning og lempeligere forelæggelsespraksis ved psykiske erhvervssygdomme uden for fortegnelsen	01.01.2023
	Ankestyrelsen · Frisør - Anerkendelse af brystkræft og lymfekræft som erhvervssygdomme: Manglende medicinsk dokumentation	01.01.2019
	Ankestyrelsen · Anerkendelse af springfinger som erhvervssygdom kræver ny medicinsk dokumentation, som ikke findes	01.01.2016
	Ankestyrelsen · Tennisalbue som erhvervssygdom: Vurdering af 'arbejdets særlige art' og krav til objektive fund ved anerkendelse	01.01.2011
	Ankestyrelsen · Slidgigt i håndleddet: Manglende anerkendelse som erhvervssygdom på grund af manglende epidemiologisk evidens	01.01.2002

§ 11 Bevisbyrde, dokumentationskrav og observationsmateriale

Bevisbyrden for hændelse, personskade og årsagssammenhæng påhviler tilskadekomne. Ankestyrelsen har i [47-18](#) opstillet en checkliste over de momenter, der indgår i bevisbedømmelsen:

I vurderingen af, om dette er dokumenteret, kan følgende elementer indgå:

- Sikredes forklaring om, hvad der er sket, og hvornår det er sket.
- Er der søgt læge/behandler og hvornår er det sket.

- *Hvad er der oplyst ved læge-/behandlerbesøgene om årsagen til besøgene.*
- *Er arbejdsgiver bekendt med hændelsen og/eller skaden.*
- *Er der vidneforklaringer, og hvornår er disse afgivet.*

Meddelelsen viser samtidig fleksibiliteten: en forkert anmeldt skadesdato kunne korrigeres, når den nye dato stemte med journal og sygefravær, og en vidneforklaring afgivet 2½ år efter hændelsen blev tillagt vægt, fordi den understøttede sagens øvrige oplysninger. Ved forvridninger og forstrækninger er det heller ikke i sig selv diskvalificerende, at der går uger, før der søges læge – det er »naturligt at se tiden an«. Omvendt blev en støjskadesag afvist, fordi hændelsesforløbet ikke kunne fastlægges på grund af modstridende forklaringer.

Ændrede forklaringer vejer tungt imod anerkendelse. Arbejdstilsynets [vejledning om genoptagelse efter arbejdsskadesikringsloven](#) sonderer med henvisning til principmeddelelse 23-19 mellem forklaringer, der uddyber den oprindelige, og forklaringer, der ændrer den:

Hvis den tilskadekomne oprindeligt har forklaret en hændelse meget detaljeret og præcist, og efterfølgende ændrer forklaringen væsentligt, vil arbejdsskademyndigheden som udgangspunkt lægge den første forklaring til grund.

Princippet slog igennem i **BS-212/2012-ESB (1876)**, hvor retten lagde de tidligste beskrivelser af en simpel tilretning af et affaldsnet til grund og forkastede en senere påstand om et egentligt tungt løft.

Observationsmateriale er blevet et selvstændigt bevistema. Ankestyrelsens principmeddelelse **7-25** af 13. maj 2025 ([24-21409](#)) fastlægger rammerne. Materialet skal inddrages, når det rejser tvivl, men vægten afhænger af karakter, omfang og tidsmæssig dækning:

Et større antal videooptagelser, som viser tilskadekomne i forskellige situationer og positioner, [kan] være så tæt på et objektivt grundlag, man kan komme. OSINT-materiale og observationsrapporter vil typisk i stedet kunne frembringe tvivl om de eksisterende oplysninger i sagen, som må søges afklaret.

De tre sager illustrerer skalaen:

Materiale	Omfang	Udfald
Facebook-opslag (OSINT)	Spredte opslag 2021-2023, tilskadekomne ikke identificerbar	Mén på 20 % stadfæstet – materialet dokumenterede intet bedre funktionsniveau
Video + OSINT	Systematisk over 3 år; spontane hoveddrejninger, tvangsfri gang	Mén nedsat fra 10 % til 5 %; lænderyg, psykiske gener m.v. afvist
Videoovervågning	Vinduespudsning fra stiger og skråt tag, ingen haltning	Erhvervsevnetab bortfaldt

Ankestyrelsen fremhæver, at der skal tages hensyn til tid og sted for optagelserne, tilskadekomnes subjektive oplevelse, medicinforbrug samt hyppighed og mønster – og henviser til **U 2017.2147 H** for det princip, at variationer i smerter over tid er sædvanlige. Materialet skal altid sammenholdes med de lægelige akter, og ved usikkerhed skal lægefaglig bistand inddrages.

Endelig er **Retslægerådets** udtalelser i praksis ofte udslagsgivende ved domstolsprøvelsen – jf.

BS-22142/2020-KBH (14019), hvor tre erklæringer fra rådet førte til, at Ankestyrelsens anerkendelse og ménfastsættelse blev tilsidesat. Omvendt kan rådets svar også bære en anerkendelse, selv når de enkelte årsagsbidrag ikke kan udskilles: i **BS-1548/2023-OLR (12450)** udtalte rådet, at de psykiske symptomer var

multifaktorielt betingede, og at »disse forholds indbyrdes bidrag ikke kan nærmere bestemmes« – hvilket landsretten anvendte til at fastslå, at arbejdsulykkerne i hvert fald havde været medvirkende årsag.

LOV

Arbejdsskadesikringsloven § 6, stk. 1

Arbejdsskadesikringsloven § 12, stk. 1, 2

Arbejdsskadesikringsloven § 18, stk. 1, 2

PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret: Kommune afskåret fra at anfægte arbejdsskadeanerkendelse grundet passivitet	17.03.2025
	Byretten · Nakkesmerter og hovedpine efter påkørsel bagfra ikke anerkendt som arbejdsskade – Ankestyrelsens afgørelse tilsidesat	16.02.2024
	Byretten · Afgørelse om arbejdsskade - hændelse ved sammenlægning af affaldsnet	13.02.2014
	Ankestyrelsen · Arbejdsskade: Krav til inddragelse og bevisvurdering af observationsmateriale (OSINT, video, rapporter)	13.05.2025
	Ankestyrelsen · Dokumentationskrav og bevisbedømmelse ved anerkendelse af ulykke som arbejdsskade	01.01.2018

§ 12 Anmeldelse, frister og dispensation efter § 36, stk. 1

Anmeldelsen er den formelle indgang. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter [§ 35, stk. 2 og 3](#) reglerne om anmeldelsens indhold og form, og efter [§ 35, stk. 4](#) kan der stilles krav om digital anmeldelse. Regelsættet findes i [bekendtgørelse om anmeldelse af ulykker efter arbejdsskadesikringsloven](#) og – for erhvervssygdommenes vedkommende – i [bekendtgørelse om lægers og tandlægers pligt til at anmelde erhvervssygdomme til Arbejdstilsynet og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring](#). Lægers og tandlægers anmeldepligt indtræder ved konstateret eller **formodet** erhvervssygdom, omfatter også arbejdsrelateret vold, trusler og anden krænkende adfærd uden for arbejdstid, skal ske senest 14 dage efter kendskab – og kræver ikke tilskadekomnes samtykke, selv om tilskadekomne efterfølgende kan bede AES om ikke at behandle sagen.

Den økonomiske fordeling af sagsoplysningen fremgår af [§ 35, stk. 7](#): forsikringsselskabet afholder alle udgifter til sagsoplysning i ulykkessager, mens AES afholder dem i erhvervssygdomssager.

Efter [§ 36, stk. 1](#) kan krav rejses af tilskadekomne selv inden for **1 år** fra arbejdsskadens indtræden, selv om anmeldelse ikke er indsendt rettidigt. For erhvervssygdomme regnes fristen fra det tidspunkt, hvor tilskadekomne har fået kendskab til, at sygdommen må antages at være erhvervsbetinget. Ankestyrelsen har i [U-12-05](#) præciseret kendskabstidspunktet:

Ankestyrelsen fastslog i de konkrete sager, at anmeldelsesfristen løb fra det tidspunkt, hvor sikrede af en læge eller Arbejdstilsynet var blevet gjort bekendt med, at sygdommen måtte antages at være erhvervsbetinget.

Det er altså ikke tilstrækkeligt, at borgeren sygemeldes, opereres eller skifter til mindre belastende arbejde – og et rent subjektivt, bagudskuende »det kunne jo godt hænge sammen« starter heller ikke fristen. Omvendt kan en ny eller videreudviklet lidelse udløse en **ny** frist, sådan som det skete for et rotatorcuff-syndrom i 2004 i forhold til diffuse armgener i 1987.

Dispensationsadgangen blev omlagt ved den ændringslov, der blev fremsat som [L 194 \(2006-07\)](#) med virkning fra 1. juli 2007. Efter forarbejderne udgik kravet om en rimelig begrundelse for fristoverskridelsen, og betingelserne blev efter [147-12](#) til tre: der skal være sket en arbejdsskade, der skal være erstatningsberettigende følger, og arbejdsskaden skal være den sikre årsag hertil. Ankestyrelsen understregede bevisskravet:

Ved vurderingen af, om der er årsagssammenhæng mellem tilskadekomnes nuværende gener og arbejdsskaden gælder dansk rets almindelige krav til bevis. Det betyder, at det skal være overvejende sandsynligt at arbejdsskaden er årsagen til følgerne.

Dette hænger sammen med lovens udtrykkelige undtagelse i [§ 36, stk. 1](#), hvorefter formodningsreglen i [§ 12, stk. 2](#) ikke finder anvendelse ved vurderingen af årsagssammenhængen i dispensationssager. Jo længere tid der er gået, jo større krav til dokumentationen – men i den konkrete sag (en skovl fra en gravemaskine i hovedet i 2007, anmeldt i 2010) blev der dispenseret, fordi hovedpinen overvejende sandsynligt var et postkommotionelt syndrom og ikke en følge af et senere slagtilfælde.

For skader **før** omlægningen viser [U-4-06](#), hvad der udgjorde en rimelig grund: at skaden først forværrede sig vedvarende efter fristens udløb, at sikrede var i vildfarelse om forsikringsforholdene, eller at sikrede aktivt havde rykket arbejdsgiveren inden for fristen og fået bekræftet, at anmeldelsen var sendt. Derimod var ukendskab til reglerne, en kort overskridelse på 34 dage og anmeldelse til Arbejdstilsynet i stedet for til forsikringsselskabet ikke tilstrækkeligt.

Endelig er anmeldelsesreglerne **ufravigelige**. I [29-12](#) havde en arbejdsgiver aftalt med sit forsikringsselskab kun at videresende anmeldelser, hvis den tilskadekomne ønskede viderebehandling inden for et år. Ankestyrelsen fastslog kort: »Vi vurderer, at lovens regler om anmeldelse ikke kan fraviges ved aftale.« Aftalen var uden retsvirkning – men netop den usikkerhed, den skabte, udgjorde en rimelig begrundelse for at dispensere til fordel for den tilskadekomne.

[§ 36, stk. 2-5](#) regulerer forældelsen. Reglerne er udførligt beskrevet i [vejledning om forældelse af krav efter arbejdsskader](#), der bl.a. fremhæver, at et krav, der udspringer af en forvaltningsretlig genoptagelse, ikke kan afvises med henvisning til den korte forældelsesfrist, jf. [§ 36, stk. 5](#). Ankestyrelsen har i [3-17](#) fastlagt rækkefølgen mellem genoptagelse og forældelse:

Forældelsesreglerne vedrører fordringer, og der er ikke en fordring at forælde, hvis der ikke er stiftet et krav på ydelser efter arbejdsskadeloven. Spørgsmålet om forældelse er ikke relevant i den situation.

LOV

[Arbejdsskadesikringsloven § 12, stk. 2](#)[Arbejdsskadesikringsloven § 35, stk. 2-7](#)[Arbejdsskadesikringsloven § 36, stk. 1-5](#)

PRAKSIS	Ankestyrelsen · Genoptagelse og forældelse i arbejdsskadesager: Samspillet mellem nye krav og myndighedsfejl	01.01.2017
	Ankestyrelsen · Arbejdsskade: Ugylldighed af aftale om anmeldelsesprocedure og dispensation fra anmeldelsesfrist	01.01.2012
	Ankestyrelsen · Krav til bevis ved dispensation fra anmeldelsesfrist for arbejdsskade: Overvejende sandsynlighed for årsagssammenhæng	31.12.2011
	Ankestyrelsen · Dispensation fra anmeldelsesfrist for arbejdsskade: Vurdering af 'særlig grund' ved for sen anmeldelse	01.01.2006
	Ankestyrelsen · Anmeldelsesfrist for erhvervssygdomme: Kendskabstidspunkt og betingelser for dispensation	01.01.2005

§ 13 Klagestruktur, genvurdering og domstolsprøvelse

Førsteinstansen er **Arbejdsmarkedets Erhvervssikring**, der pr. 1. juli 2016 overtog opgaverne fra Arbejdsskadestyrelsen. Klageadgangen fremgår af [§ 44, stk. 1](#), der udtømmende opregner de klageberettigede:

tilskadekomne eller efterladte, forsikringsselskabet i ulykkessager, ATP's bestyrelse i erhvervssygdomssager samt arbejdsgiveren – men **kun** for så vidt angår afgørelser om anerkendelse af arbejdsskader og afgørelser efter § 35, stk. 5.

Klagefristen er efter § 44, stk. 2 **4 uger** fra modtagelsen, og Ankestyrelsen kan efter stk. 3 se bort fra overskridelse, når der er særlig grund hertil. Efter § 44, stk. 5 har klager fra arbejdsgiver, forsikringsselskab eller ATP **opsættende virkning** – bortset fra afgørelser efter §§ 18 a og 18 b om uddannelsesgodtgørelse.

Inden Ankestyrelsen behandler klagen, skal AES efter § 44, stk. 7 genvurdere (remonstrere) og kan herunder tage stilling til både faktiske, retlige og skønsmæssige elementer. Denne kompetence blev udvidet ved 2019-ændringsloven for at reducere sagsbehandlingstiden. Afgrænsningen mellem genvurdering og genoptagelse er beskrevet i [vejledning om genvurdering \(remonstration\) efter arbejdsskadesikringsloven](#): nye oplysninger, der vedrører forhold, som forelå **på afgørelsestidspunktet**, kan føre til en ændret afgørelse under genvurderingen, mens oplysninger om forhold *efter* afgørelsen hører under genoptagelsesreglerne. Den ældre principafgørelse [U-16-02](#) fastslog i samme ånd, at genvurderingsordningen ikke kan bruges til at udskille en del af klagen og genoptage den, når den påklagede afgørelse ikke led af fejl på afgørelsestidspunktet.

Den **forvaltningsretlige** ramme er central. Folketingets Ombudsmand har i [FOB 2015-35](#) fastslået, at arbejdsgivere bliver part i Ankestyrelsens sag, hvis de klager over en afgørelse om anerkendelse – med de deraf følgende rettigheder til partshøring, begrundelse og den bredere aktindsigt efter forvaltningsloven frem for offentlighedsloven. I [Mangelfuld begrundelse i arbejdsskadesag](#) kritiserede ombudsmanden, at en ændring af erhvervsevnetabsvurderingen til skade for skadelidte ikke var ledsaget af en angivelse af hovedhensynene efter [forvaltningslovens § 24](#):

Det forhold at vurderingen af erhvervsevnetabet beror på et skøn af bl.a. lægefaglig art, indebærer ikke at det blot kan angives at Den Sociale Ankestyrelse har skønnet en bestemt erhvervsevnetabsprocent. Begrundelsen skal tillige indeholde en forklaring på hvorledes Ankestyrelsen er nået til det angivne resultat.

Sagsbehandlingstiden har været genstand for gentagen kritik. I [FOB 2016-36](#) fandt ombudsmanden sagsbehandlingstiderne i erhvervsevnetabssager utilfredsstillende – den længste sag i 2015 var en erhvervssygdomssag afsluttet efter 5,7 år. Og i [FOB 2022-14](#) kritiserede ombudsmanden AES' sagsbehandlingstid og underretninger i en sag om vejledende udtalelse; AES erkendte selv »fejlhåndteringer i forløbet, som har medført unødigt lang sagsbehandlingstid«. Ombudsmandens ældre udtalelse [Oplysning af arbejdsskadesag](#) er stadig instruktiv om officialprincippets rækkevidde: myndigheden burde have indhentet forklaringer fra tilskadekomne og de to øjenvidner, før den afviste, at der forelå et ulykkestilfælde.

En ny og potentielt betydningsfuld ændring er hjemlen til at **delegere anerkendelseskompetencen** i ulykkessager til udvalgte forsikringsselskaber, udmøntet i [bekendtgørelse om gennemførelse af forsøg efter arbejdsskadesikringsloven med delegation af afgørelseskompetence til udvalgte forsikringsselskaber for så vidt angår afgørelse om anerkendelsesspørgsmålet af ulykker](#). AES træffer fortsat afgørelse om erstatning og godtgørelse efter § 11 og behandler indsigelser mod selskabets anerkendelsesafgørelse, jf. bekendtgørelsens § 14. Efter § 17 skal AES ikke efterprøve selskabets afgørelse – men bliver AES opmærksom på en fejl af en karakter, der gør afgørelsen ugyldig, er AES forpligtet til at træffe en ny afgørelse, der erstatter selskabets.

LOV

[Arbejdsskadesikringsloven § 35, stk. 5](#)[Arbejdsskadesikringsloven § 44, stk. 1-9](#)[Forvaltningsloven § 24, stk. 1](#)

PRAKSIS

Ankestyrelsen · En arbejdsgiver, der ikke var udpeget som sikringspligtig, kunne ikke klage over afgørelse om anerkendelse af erhvervssygdom

01.01.2002

Genoptagelse af anerkendelsesspørgsmålet – 5-årsfristen og de ulovbestemte grænser

§ 14

§ 41, stk. 1 opstiller de materielle betingelser for genoptagelse:

Det er en betingelse for genoptagelse, at der foreligger nye oplysninger, som indebærer en vis sandsynlighed for, at en genoptagelse vil føre til en ændret materiel afgørelse, og at den, der beder om genoptagelse, dokumenterer dette.

For **anerkendelsesspørgsmålet** gælder efter § 41, stk. 2 en absolut 5-årsfrist regnet fra afgørelsen. Efter § 41, stk. 3 gøres der én undtagelse: er en anmeldt sygdom afvist som ikke omfattet af loven, og optages sygdommen senere på fortegnelsen, kan sagen genoptages, selv om der er gået mere end 5 år. Arbejdstilsynets [vejledning om genoptagelse efter arbejdsskadesikringsloven](#) sammenfatter de fire betingelser: rettidig anmodning, nye oplysninger, en vis sandsynlighed for ændret materielt udfald samt dokumentation herfor. »Nye oplysninger« defineres som oplysninger, myndigheden ikke tidligere har været i besiddelse af – uanset hvornår de er udarbejdet.

Ældre praksis om fristberegningen er stadig relevant. I [U-14-01](#) fastslog Ankestyrelsen, at ændringer i fortegnelsen eller i anerkendelseskriterierne i sig selv kan begrunde en fornyet indholdsmæssig vurdering, og hjemviste tre sager. I [U-27-03](#) blev fristen regnet fra den anden afgørelse fra 1999, fordi den var truffet på et **nyt retligt grundlag** efter lidelsens optagelse på fortegnelsen. Og i [245-09](#) blev fristen regnet fra den første **egentlige** afgørelse, ikke fra en proforma-afgørelse truffet alene for at overholde en lovbestemt frist i en utilstrækkeligt oplyst sag.

Omvendt er fristerne absolutte, hvor loven gør dem det. I [25-10](#) blev både lovbestemt og ulovbestemt genoptagelse afvist, selv om der var fremkommet væsentlige nye oplysninger om hændelsesforløbet – fordi den sene fremkomst skyldtes borgerens egen manglende medvirken ved sagens oplysning i 2002.

Genoptagelse på ulovbestemt forvaltningsretligt grundlag har været prøvet ved domstolene med et klart resultat: myndighedernes ændrede skøn er ikke en sagsbehandlingsfejl. I [BS-60470/2023-OLR \(11688-\)](#) af 18. marts 2025 ophævede Østre Landsret Ankestyrelsens afgørelse om at pålægge AES at genoptage en sag, fordi genoptagelsen alene byggede på en ændret skønsmæssig vurdering af de samme faktiske oplysninger. Samme resultat i byretssagen [BS-30361/2021-HEL \(11600\)](#), hvor Retten i Helsingør fandt det ubevist, at den oprindelige afgørelse fra 2014 led af væsentlige sagsbehandlingsfejl, og pålagde Ankestyrelsen sagsomkostninger til statskassen.

Denne begrænsning har dog en modvægt i **ugyldighedslæren**. I [BS-58675/2024-HJR \(58675-2024\)](#) fastslog Højesteret den 21. oktober 2025, at en **uhjemlet** anerkendelse – dvs. en anerkendelse af noget, der efter Retslægerådets vurdering slet ikke var en skade i lovens forstand – er ugyldig og skal annulleres. Udgangspunktet kan kun fraviges, hvor en borger i god tro har indrettet sig i tillid til afgørelsen på en måde, der gør omgørelsen uforholdsmæssigt indgribende. **Passivitet fra myndighed eller forsikringsselskab er ikke i sig selv en sådan særlig omstændighed**. At annullationen ikke medførte krav om tilbagebetaling af allerede udbetalte beløb, fjernede argumentet om et uforholdsmæssigt indgreb.

Over for **arbejdsgivere og selvforsikrede kommuner** er billedet et andet. Med henvisning til Højesterets domme i [UfR 2024.2480](#) og [UfR 2024.2840](#) – hvorefter passivitetsgrundsætningen finder anvendelse i

arbejdsskadesager, også i tvister mellem arbejdsskademyndighederne og selvforsikrede kommuner – afskar Østre Landsret i **BS-1548/2023-OLR (12450)** en kommune fra at anfægte anerkendelsen:

Herefter, og da afgørelserne om anerkendelse og fastsættelse af varigt mén er truffet på baggrund af velbeskrevne hændelser, tiltrædes det, at Appellant, tidligere Sagsøger (Kommune) har udvist en passivitet, der medfører, at kommunen er afskåret fra nu at gøre indsigelse mod afgørelserne af 19. marts 2014 og 13. juli 2015.

Kommunen havde ventet mere end 4½ år efter anerkendelsen og mere end 3 år efter den endelige ménafgørelse, var repræsenteret af ekstern skadebehandler hele vejen, og den speciallægeerklæring, den påberåbte sig som ny oplysning, havde allerede indgået i AES' grundlag og var sendt til kommunens skadebehandler før afgørelsen.

LOV

Arbejdsskadesikringsloven § 36, stk. 5

Arbejdsskadesikringsloven § 41, stk. 1-3

Arbejdsskadesikringsloven § 42

PRAKSIS	Højesteret · Ugyldighed af uhjemlet anerkendelse af arbejdsskade og betydningen af myndigheders passivitet	21.10.2025
	Landsretten · Landsret afviser Ankestyrelsens genoptagelse af arbejdsskadesag baseret på ændret skøn	18.03.2025
	Landsretten · Østre Landsret: Kommune afskåret fra at anfægte arbejdsskadeanerkendelse grundet passivitet	17.03.2025
	Byretten · Retten ophæver Ankestyrelsens pålæg om genoptagelse af arbejdsskadesag	10.11.2023
	Ankestyrelsen · Genoptagelse af arbejdsskadesag: Afslag efter udløb af 5-årsfrist og passivitet ved sagens oplysning	01.01.2010
	Ankestyrelsen · Frist for genoptagelse af arbejdsskadesag: Hvornår starter den 5-årige frist for erhvervsevnetab?	01.01.2009
	Ankestyrelsen · Beregning af 5-årsfrist for genoptagelse ved arbejdsskadesager, når der foreligger nyt retligt grundlag	01.01.2003
	Ankestyrelsen · Genoptagelsesfrist for erhvervssygdomme: Vurdering af 5-års fristen (§ 24) og senere ændringer i erhvervssygdomsforsikringsloven	01.01.2001

Fra anerkendelse til ydelse – grænsefladen og de seneste

§ 15 højesteretspræjudikater

Anerkendelsen giver ikke i sig selv ret til erstatning. Forarbejderne til 2020-lempelsen siger det direkte:

Det vil være en konsekvens af ændringen, at også påviste skader, som ikke vil kunne give anledning til ret til godtgørelse eller erstatning efter loven, vil kunne anerkendes som en arbejdsskade. [...] Retten hertil forudsætter fortsat, at lovens betingelser herfor er opfyldt.

De to bagatelgrænser er § 18, stk. 1 (ingen ménkgodtgørelse under 5 %) og § 17, stk. 1 (ingen erhvervsevnetabserstatning under 15 %). Højesteret har i tre nyere domme udmøntet de sidstnævnte grænser:

- **BS-50553/2023-HJR (bs-50553-2023-hjr)** af 9. april 2024: et erhvervsevnetab på 10,3 % opgjort efter § 17 a i en fleksjobperiode var erstatningsberettigende. Det afgørende er tabets **klarhed og varighed** – ikke om det ligger tæt på 15 %.
- **BS-33630/2025-HJR (33630-2025)** af 28. april 2026: Højesteret fastslog med fuldt panel, at den 5 %-bagatelgrænse, domstolen i 2024 og 2025 udledte af § 17's forarbejder, tilsvarende gælder for sager under dagældende § 32 (nu § 17). Sagen – en hjernerystelse i april 2000 og overgang til fleksjob knap 14 år senere – blev hjemvist til Ankestyrelsen.

- **BS-32439/2025-HJR (32439-2025)** af 27. marts 2026: myndighedernes langvarige praksis for afrunding af erhvervsevnetabet ved konkurrerende skadesårsager blev stadfæstet over for et forsikringsselskabs krav om, at fradraget skulle ske før afrundingen.

Årsagsvurderingen på ydelsessiden er ligeledes myndighedernes domæne, og domstolene er tilbageholdende. I **BS-6821/2024-HJR (7561)** stadfæstede Højesteret Ankestyrelsens erhvervsevnetab på 90 %, fordi indtægter fra egen virksomhed var arbejdsfri og ikke beroede på skadelidtes arbejdsindsats. Og i **BS-32125/2024-HJR (8409)** fandt Højesteret, at en mistet skattefri efterlønspræmie ikke har betydning for vurderingen af evnen til at skaffe indtægt ved arbejde – den hører til årslønsfastsættelsen, ikke til erhvervsevnetabet.

En tredje grænseflade er tabsbegrænsningspligten og formodningsreglens rækkevidde. I **195-10** refereres Højesterets dom af 6. oktober 2009, hvorefter hele erhvervsevnetabet skulle erstattes hos en social- og sundhedsassistent med betydelig overvægt, da overvægten ikke før skaden havde nedsat hendes funktionsevne i arbejdet:

Højesteret finder derfor ikke grundlag for at fastslå, at A har tilsidesat sin tabsbegrænsningspligt ved ikke at tabe sig.

Omvendt kan bevisbyrden svigte tilskadekomne, når følgerne er begrænsede: i **195-09** frifandt Vestre Landsret Ankestyrelsen, fordi skadelidte ikke havde godtgjort, at en indtægtsnedgang på ca. 25 % skyldtes den anerkendte skades begrænsede følger.

Arbejdsskadesikringen samspiller endelig med erstatningsansvarsloven. I **BS-32003/2022-HJR (-bs-32003-2022-hjr)** og **BS-43706/2022-HJR (bs-43706-2022-hjr)** fastslog Højesteret den 20. september 2023, at en skadevolder ensidigt kan bringe forpligtelsen til at betale tabt arbejdsfortjeneste efter **erstatningsansvarslovens § 2** til ophør ved på forsvarligt grundlag at udøve et rimeligt skøn over det varige erhvervsevnetab og udbetale erstatning herfor – også når arbejdsskadesagen endnu ikke er endeligt afgjort.

LOV	Arbejdsskadesikringsloven § 17, stk. 1, 8	Arbejdsskadesikringsloven § 17a
	Arbejdsskadesikringsloven § 18, stk. 1, 3	Erstatningsansvarsloven § 2, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · 5%-bagatelgrænse for erhvervsevnetab gælder for arbejdsskadesikringslovens § 32 (nu § 17) – sag hjemvist til Ankestyrelsen 28.04.2026	
	Højesteret · Arbejdsskade: Højesteret stadfæster myndighedernes afrundingspraksis ved erhvervsevnetab og konkurrerende skadesårsager 27.03.2026	
	Højesteret · Højesterets dom om opgørelse af erhvervsevnetab: Skattefri efterlønspræmie indgår ikke i vurderingen 07.01.2025	
	Højesteret · Højesterets dom i sag om erhvervsevnetab efter arbejdsulykke 02.10.2024	
	Højesteret · Ret til erstatning for erhvervsevnetab under 15 % ved klart og varigt tab efter arbejdsskadesikringsloven 09.04.2024	

§ 16 Sammenfatning: hvad afgør anerkendelsessagen i praksis

Praksis om anerkendelse af arbejdsskader er trods mængden af afgørelser bemærkelsesværdigt konsistent. Fem forhold afgør sagerne.

For det første egnetheden. Uanset om der er tale om en ulykke efter § 6 eller en erhvervssygdom efter § 7, er det centrale spørgsmål, om belastningen er egnet til at forårsage netop den anmeldte skade, og om der er en biologisk naturlig og logisk forklaring. Tidsmæssig sammenhæng er aldrig nok – det gælder både truckførers hoveddrejninger i U-18-04, den reflektive undvigebevægelse i 61-19 og den hårde tone fra lederen i 29-24.

For det andet personskadekravet efter 2020-lempelsen. § 6, stk. 2 har flyttet grænsen betydeligt i forhold til Højesterets linje i UFR 2014.452H og Sag 261/2015 (261-2015). Forbigående og ubehandlede skader kan nu anerkendes, men følger der hverken midlertidigt eller varigt påvirker almentilstanden eller den daglige livsførelse, falder stadig uden for.

For det tredje tilknytningen til arbejdet efter § 5. Formodningen for arbejdsstedsulykker efter 28-22 og Højesterets besvimmelssdomme i BS-50589/2022-HJR (bs-50589-2022-hjr) og BS-51368/2022-HJR (bs-51368-2022-hjr) trækker grænsen bredt for skader, der sker *under* arbejdets udførelse – mens BS-60052/2024-HJR (60052-2024) trækker den snævert for befordring, uanset hjemmearbejdets stigende udbredelse.

For det fjerde fortegnelsens formodning. § 8, stk. 1 er den bevismæssigt tungeste bestemmelse i loven, fordi den reelt vender bevisbyrden for de fortegnelsesomfattede sygdomme. Uden for fortegnelsen er billedet det stik modsatte: her kræves »udelukkende eller i overvejende grad«, forudgående forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget efter § 7, stk. 3 – og for psykiske sygdomme en belastning af ekstraordinær karakter, jf. 15-23.

For det femte bevisførelsens kvalitet. Den tidsnære dokumentation afgør sagerne. Ændrede forklaringer diskvalificerer (1876), utilstrækkelig journaloplysning fører til hjemvisning (38-20), og systematisk observationsmateriale kan flytte både méngrad og erhvervsevnetab (7-25) – mens spredte opslag på sociale medier ikke kan.

Endelig gælder, at en anerkendelse ikke er urokelig, men heller ikke frit kan rives op. En **uhjemlet** anerkendelse skal annulleres, og passivitet redder den ikke (58675-2024); et **ændret skøn** over det samme materiale kan derimod ikke bære en genoptagelse (11688); og en arbejdsgiver, der venter årevis med sin indsigelse, mister den (12450). Sammen med 5-årsfristen i § 41, stk. 2 og fortegnelsesundtagelsen i § 41, stk. 3 tegner det en retstilstand, hvor anerkendelsen efter forholdsvis kort tid opnår en betydelig stabilitet – til fordel for den tilskadekomne, der har indrettet sig i tillid til den.

LOV

Arbejdsskadesikringsloven § 5

Arbejdsskadesikringsloven § 6, stk. 1, 2

Arbejdsskadesikringsloven § 7, stk. 1, 3

Arbejdsskadesikringsloven § 8, stk. 1

Arbejdsskadesikringsloven § 41, stk. 2, 3

PRAKSIS

Højesteret · Pædagogs kørsel fra hjemmet efter forberedende hjemmearbejde ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven	05.11.2025
Højesteret · Ugyldighed af uhjemlet anerkendelse af arbejdsskade og betydningen af myndigheders passivitet	21.10.2025
Højesteret · Anerkendelse af personskade som arbejdsskade ved besvimmelse uden arbejdsmæssig årsag	11.10.2023
Højesteret · Anerkendelse af personskade som arbejdsskade ved besvimmelse under udførelse af arbejde	11.10.2023
Højesteret · Vurdering af om akutte og vedvarende rygsmerter udgør en personskade efter arbejdsskadesikringsloven	09.11.2016
Landsretten · Landsret afviser Ankestyrelsens genoptagelse af arbejdsskadesag baseret på ændret skøn	18.03.2025
Landsretten · Østre Landsret: Kommune afskåret fra at anfægte arbejdsskadeanerkendelse grundet passivitet	17.03.2025

Byretten · Afgørelse om arbejdsskade - hændelse ved sammenlægning af affaldsnet	13.02.2014
Ankestyrelsen · Arbejdsskade: Krav til inddragelse og bevisvurdering af observationsmateriale (OSINT, video, rapporter)	13.05.2025
Ankestyrelsen · Ankestyrelsens principmeddelelse om anerkendelse af psykiske personskader som arbejdsskader ved ulykker (fra 2020) – vurdering af årsagssammenhæng og egnethed	18.12.2024
Ankestyrelsen · Krav til ekstraordinær belastning og lempeligere forelæggelsespraksis ved psykiske erhvervssygdomme uden for fortegnelsen	01.01.2023
Ankestyrelsen · Arbejdsskade: Ulykker på arbejdsstedet i forbindelse med arbejdstids begyndelse eller ophør er som udgangspunkt omfattet	01.01.2022
Ankestyrelsen · Krav til oplysningsgrundlag ved anerkendelse af arbejdsskadeulykker og forværring af forudbestående sygdom (fra 2020)	01.01.2020
Ankestyrelsen · Anerkendelse af forværring af forudbestående sygdom som ulykke: Krav om egnethed og årsagssammenhæng	01.01.2019
Ankestyrelsen · Ulykkesbegrebet i arbejdsskadesikringsloven: Vurdering af årsagssammenhæng ved pludselige hændelser	01.01.2004

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Arbejdsskadesikringsloven § 2	stk. 1	Arbejdsskadesikringsloven § 5	
Arbejdsskadesikringsloven § 6	stk. 1-3	Arbejdsskadesikringsloven § 7	stk. 1-3
Arbejdsskadesikringsloven § 8	stk. 1	Arbejdsskadesikringsloven § 12	stk. 2
Arbejdsskadesikringsloven § 41	stk. 1, 2	Arbejdsskadesikringsloven § 44	stk. 1, 2

MATERIALE Citerede afgørelser

61 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		11
28.04.2026	5%-bagatelgrænse for erhvervsevnetab gælder for arbejdsskadesikringslovens § 32 (nu § 17) – sag hjemvist til Ankestyrelsen	33630-2025
23.04.2026	Socialpædagog mod Region Syddanmark: Erstatning for psykisk arbejdsskade ved psykiatrisk afdeling	10713-12721
27.03.2026	Arbejdsskade: Højesteret stadfæster myndighedernes afrundingspraksis ved erhvervsevnetab og konkurrerende skadesårsager	32439-2025
05.11.2025	Pædagogs kørsel fra hjemmet efter forberedende hjemmearbejde ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven	60052-2024
21.10.2025	Ugyldighed af uhjemlet anerkendelse af arbejdsskade og betydningen af myndigheders passivitet	58675-2024
07.01.2025	Højesterets dom om opgørelse af erhvervsevnetab: Skattefri efterlønspræmie indgår ikke i vurderingen	7006-8409
02.10.2024	Højesterets dom i sag om erhvervsevnetab efter arbejdsulykke	6312-7561

09.04.2024	Ret til erstatning for erhvervsevnetab under 15 % ved klart og varigt tab efter arbejdsskadesikringsloven	bs-50553-2023-hjr
11.10.2023	Anerkendelse af personskade som arbejdsskade ved besvimelse uden arbejdsmæssig årsag	bs-50589-2022-hjr
11.10.2023	Anerkendelse af personskade som arbejdsskade ved besvimelse under udførelse af arbejde	bs-51368-2022-hjr
09.11.2016	Vurdering af om akutte og vedvarende rygsmerter udgør en personskade efter arbejdsskadesikringsloven	261-2015

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

8

03.04.2025	Landsretten stadfæster Ankestyrelsens afgørelse om 65% erhvervsevnetab efter arbejdsskade og afviser fradrag for konkurrerende gener	10207-11980
18.03.2025	Landsret afviser Ankestyrelsens genoptagelse af arbejdsskadesag baseret på ændret skøn	9989-11688
17.03.2025	Østre Landsret: Kommune afskåret fra at anfægte arbejdsskadeanerkendelse grundet passivitet	10551-12450
14.08.2024	Vestre Landsrets dom om arbejdsskadesikring ved færdselsuheld under kørsel til arbejde efter kortvarigt hjemmearbejde	9546-11122
26.06.2023	Godtgørelse for varigt mén ved KOL – fradrag for tobaksforbrug	4578-5495
22.11.2022	Sag om anerkendelse af arbejdsskade efter besvimelse under praktik	4224-5061
03.11.2020	Dom om frifindelse af Ankestyrelsen og salærfastsættelse i sag om PTSD-erstatning	2088-2491
10.07.2015	Landsretten anerkender arbejdsskade efter forværring af eksisterende ryglidelse	1616-1951

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS

4

16.02.2024	Nakkesmerter og hovedpine efter påkørsel bagfra ikke anerkendt som arbejdsskade – Ankestyrelsens afgørelse tilsidesat	2715-14019
10.11.2023	Retten ophæver Ankestyrelsens pålæg om genoptagelse af arbejdsskadesag	9915-11600
17.03.2023	Afgørelse i sag om anerkendelse af arbejdsskade efter løft af kasse	9410-10938
13.02.2014	Afgørelse om arbejdsskade - hændelse ved sammenlægning af affaldsnet	1559-1876

ANKESTYRELSEN · NÆVN / KLAGEINSTANS

36

13.05.2025	Arbejdsskade: Krav til inddragelse og bevisvurdering af observationsmateriale (OSINT, video, rapporter)	Principmeddelelse 7-25
18.12.2024	Ankestyrelsens principmeddelelse om anerkendelse af psykiske personskader som arbejdsskader ved ulykker (fra 2020) – vurdering af årsagssammenhæng og egnethed	29-24
01.01.2024	Arbejdsskade og redning af menneskeliv: Præcisering af personkredsen og statskassens refusion	9-24
01.01.2023	Krav til ekstraordinær belastning og lempeligere forelæggelsespraksis ved psykiske erhvervssygdomme uden for fortegnelsen	15-23

01.01.2023	Erstatning for tab af erhvervsevne: Anvendelse af formodningsreglen ved psykiske symptomer efter fysisk arbejdsskade	9-23
01.01.2022	Arbejdsskade: Ulykker på arbejdsstedet i forbindelse med arbejdstids begyndelse eller ophør er som udgangspunkt omfattet	28-22
01.01.2022	Anerkendelse af PTSD som ulykke under Arbejdsskadesikringsloven, selv ved forsinket symptomdebut og diagnose	33-22
01.01.2020	Krav til oplysningsgrundlag ved anerkendelse af arbejdsskadeulykker og forværring af forudbestående sygdom (fra 2020)	38-20
01.01.2019	Anerkendelse af forværring af forudbestående sygdom som ulykke: Krav om egnethed og årsagssammenhæng	61-19
01.01.2019	Ulykkesbegrebet i arbejdsskadesikringen: Vurdering af årsagssammenhæng mellem påvirkning og skade	60-19
01.01.2019	Håndsrækninger: Vurdering af antagelsesforhold og personkreds i arbejdsskadesikringsloven	57-19
01.01.2019	Hvornår er et medlem af en forening omfattet af arbejdsskadelovens personkreds?	55-19
01.01.2019	Frisør - Anerkendelse af brystkræft og lymfekræft som erhvervssygdomme: Manglende medicinsk dokumentation	66-19
01.01.2018	Dokumentationskrav og bevisbedømmelse ved anerkendelse af ulykke som arbejdsskade	47-18
01.01.2017	Genoptagelse og forældelse i arbejdsskadesager: Samspillet mellem nye krav og myndighedsfejl	3-17
01.01.2016	Anerkendelse af springfinger som erhvervssygdom kræver ny medicinsk dokumentation, som ikke findes	78-16
01.01.2012	Arbejdsskade: Ugylldighed af aftale om anmeldelsesprocedure og dispensation fra anmeldelsesfrist	29-12
31.12.2011	Anerkendelsesregler ved erhvervssygdomsdødsfald før anmeldelse	109-12
31.12.2011	Krav til bevis ved dispensation fra anmeldelsesfrist for arbejdsskade: Overvejende sandsynlighed for årsagssammenhæng	147-12
01.01.2011	Tennisalbue som erhvervssygdom: Vurdering af 'arbejdets særlige art' og krav til objektive fund ved anerkendelse	86-11
01.01.2011	Selvstændig praktiserende læge som vagtlæge var ikke omfattet af arbejdsskadesikring uden tegnet forsikring	89-11
01.01.2010	Genoptagelse af arbejdsskadesag: Afslag efter udløb af 5-årsfrist og passivitet ved sagens oplysning	25-10
01.01.2010	Anerkendelse af psykisk skade efter overfald fra kollega under privat bøn som arbejdsskade	192-10
01.01.2009	Frist for genoptagelse af arbejdsskadesag: Hvornår starter den 5-årige frist for erhvervsevnetab?	245-09

01.01.2008	Belastning som uforsikret selvstændig kunne ikke medregnes ved anerkendelse af ryglidelse som erhvervssygdom	U-11-08
01.01.2007	Partreder, der udførte frivilligt og struktureret sejladsarbejde, var omfattet af arbejdsskadesikringsloven	U-2-07
01.01.2006	Dispensation fra anmeldelsesfrist for arbejdsskade: Vurdering af 'særlig grund' ved for sen anmeldelse	U-4-06
01.01.2006	Krav til anerkendelse af arm- og skuldersygdomme (erhvervssygdomme) efter Arbejdsskadesikringsloven	U-6-06
01.01.2005	Anmeldelsesfrist for erhvervssygdomme: Kendskabtidspunkt og betingelser for dispensation	U-12-05
01.01.2005	Anerkendelse af psykiske arbejdsskader efter nyt ulykkesbegreb (2004) - Krav om årsagssammenhæng	U-6-05
01.01.2004	Ulykkesbegrebet i arbejdsskadesikringsloven: Vurdering af årsagssammenhæng ved pludselige hændelser	U-18-04
01.01.2003	Beregning af 5-årsfrist for genoptagelse ved arbejdsskadesager, når der foreligger nyt retligt grundlag	U-27-03
01.01.2003	Uddannelsessøgende og arbejdsskade: Vurdering af personkreds og nytteværdikriteriet ved specialearbejde	U-18-03
01.01.2002	Slidgigt i håndledet: Manglende anerkendelse som erhvervssygdom på grund af manglende epidemiologisk evidens	U-23-02
01.01.2002	En arbejdsgiver, der ikke var udpeget som sikringspligtig, kunne ikke klage over afgørelse om anerkendelse af erhvervssygdom	U-11-02
01.01.2001	Genoptagelsesfrist for erhvervssygdomme: Vurdering af 5-års fristen (§ 24) og senere ændringer i erhvervssygdomsfortegnelsen	U-14-01
ANKENÆVNET FOR FORSIKRING · NÆVN / KLAGEINSTANS		2
24.09.2025	Afvisning af dækning for skulderskade: Fortolkning af 'pludselig hændelse' vs. overbelastning over tre dages arbejde	103806
09.04.2025	Tvist om dækning under fritidsulykkesforsikring ved skade anerkendt som arbejdsskade	102923

FORARBEJDE Betænkninger

1 reference

Betænkning om arbejdsskadesikring (udvidelse af ulykkesbegrebet og mulig finansiering)

nr. 1418 · 2002 · Beskæftigelsesministeriet